

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 24. jūnijā
(OR. en)

11287/24

FISC 140
ECOFIN 731

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Eiropadome
lepr. dok. Nr.:	10594/24
Temats:	<i>ECOFIN</i> padomes ziņojums Eiropadomei par nodokļu jautājumiem

---

Pielikumā pievienots *ECOFIN* padomes ziņojums Eiropadomei par nodokļu jautājumiem, ko Ekonomikas un finanšu padome apstiprināja 2024. gada 24. jūnijā.

ECOFIN PADOMES ZIŅOJUMS EIROPADOMEI PAR NODOKĻU JAUTĀJUMIEM

A. IEVADS

1. Šajā Padomes ziņojumā ir sniegts pārskats par to, kas Padomē ir sasniegts Beļģijas prezidentūras laikā, kā arī pārskats par pašreizējo stāvokli svarīgākajos nodokļu jomas dosjē, par kuriem notiek sarunas. Ziņojums ir sagatavots, pamatojoties uz diskusijām, kas notika Nodokļu jautājumu darba grupā (augsta līmeņa darba grupā) (ALDG) un attiecās uz horizontāliem stratēģiskas nozīmes nodokļu politikas jautājumiem saskaņā ar grupas pilnvarām.
2. Ziņojumā ir atspoguļots pašreizējais stāvoklis attiecīgajā Padomes darbā un ir aplūkoti jautājumi, kas kopš 2012. gada ir minēti vairākos Eiropadomes secinājumos ¹, Eiropadomes locekļu 2021. gada 25. marta paziņojumā ², Padomes 2012. gada ³ un 2016. gada ⁴ secinājumos PVN jomā, Padomes 2017. gada secinājumos par pievēršanos izaicinājumiem, kas saistīti ar nodokļu piemērošanu digitālā ekonomikā gūtai peļņai ⁵, Padomes 2020. gada secinājumos par turpmāku administratīvas sadarbības attīstību nodokļu jomā Eiropas Savienībā ⁶, kā arī Padomes 2020. gada 27. novembra secinājumos par taisnīgu un efektīvu nodokļu uzlikšanu atvēršanās laikā, par digitalizācijas radītajiem izaicinājumiem nodokļu jomā un labu nodokļu pārvaldību ES un ārpus tās ⁷.

---

¹ Dok. EUCO 4/3/12 REV 3 (9. un 21. punkts), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (11. punkts), EUCO 10/20 (A29. punkts un 147. punkts) un EUCO 13/20.

² Dok. ST 18/21.

³ Dok. ST 9586/12.

⁴ Dok. ST 9494/16.

⁵ Dok. ST 15175/17.

⁶ Dok. ST 8482/20.

⁷ Dok. ST 13350/20.

3. Prezidentvalsts Beļģija turpināja darbu pie galvenajiem dosjē, tostarp pie priekšlikumiem, ko veido tiesību aktu kopums “PVN digitālajā laikmetā”, priekšlikums par ātrāku un drošāku atvieglojumu piemērošanu pārmērīgiem ieturējuma nodokļiem (*FASTER*), Enerģijas nodokļu direktīvas pārskatīšana, priekšlikums “Uzņēmējdarbība Eiropā: ienākumu nodokļu sistēma” (*BEFIT*), priekšlikums par transfertcenu noteikšanu, priekšlikums par galvenā biroja nodokļu sistēmu, atjaunojums ES sarakstam ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas, kā arī priekšlikums novērst ļaunprātīgu čaulas vienību izmantošanu nodokļu vajadzībām. Tā, pamatojoties uz diskusijām starp ES dalībvalstīm, arī aktīvi turpināja darbu saistībā ar sarunām par sadarbību nodokļu jomā Apvienoto Nāciju Organizācijā.
4. Konkrētāk, Padome:
- a) panāca ievērojamu progresu attiecībā uz tiesību aktu kopumu “PVN digitālajā laikmetā”;
  - b) panāca vispārēju pieeju attiecībā uz Padomes Direktīvu par ātrāku un drošāku atvieglojumu piemērošanu pārmērīgiem ieturējuma nodokļiem;
  - c) panāca kopēju nostāju pirmajai *Ad hoc* komitejas darba sesijai, lai izstrādātu pilnvaru projektu Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējai konvencijai par starptautisko sadarbību nodokļu jomā;
  - d) ņēma vērā darbu, ko dalībvalstis turpina pie automātiskas informācijas apmaiņas nodokļu jomā starp dalībvalstīm un jurisdikcijām ārpus ES;
  - e) atļāva parakstīt nolīgumu, ar ko groza Nolīgumu starp ES un Norvēģiju par administratīvo sadarbību PVN jomā;
  - f) pieņēma Padomes Lēmumu, ar ko pilnvaro sākt sarunas par grozījumiem piecos nolīgumos par automātisku finanšu konta informācijas apmaiņu, lai uzlabotu nodokļu saistību izpildi starptautiskā mērogā;
  - g) panāca progresu Enerģijas nodokļu direktīvas pārskatīšanā.

- h) turpināja apspriest priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko paredz noteikumus, lai novērstu ļaunprātīgu čaulas vienību izmantošanu nodokļu vajadzībām. un
- i) turpināja izskatīt priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko izveido galvenā biroja nodokļu sistēmu mikrouzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem (*HOT*), priekšlikumu Padomes Direktīvai par transfertcenu noteikšanu un priekšlikumu Padomes Direktīvai “Uzņēmējdarbība Eiropā: ienākumu nodokļu sistēma (*BEFIT*)”.
5. Rīcības kodeksa jautājumu grupa (uzņēmējdarbības nodokļi) turpināja tālāk arī darbu pie dažādiem jautājumiem, kas ietilpst tās pašreizējās pilnvarās, tostarp pie ES saraksta ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas, kā izklāstīts grupas sešu mēnešu ziņojumā ⁸. Padome ES sarakstu pēdējoreiz atjaunināja 2024. gada 20. februārī ⁹.
6. Tālāk tekstā ir izklāstīta sīkāka informācija par konkrētiem tematiem un dosjē.
- *Vispārēja diskusija par nākamā likumdošanas cikla prioritātēm*
7. ALDG rīkoja sākotnēju vispārējo diskusiju par nākamā ES likumdošanas cikla prioritātēm nodokļu jomā. Daudzas delegācijas, atsaucoties uz daudziem no iepriekš minētajiem Padomes secinājumiem, atgādināja, ka galvenā uzmanība ir jāpievērš mērķiem apkarot nodokļu apiešanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un padarīt nodokļu uzlikšanu vienkāršu un efektīvu, tādējādi ierobežojot administratīvo slogu privātpersonām, uzņēmumiem un nodokļu administrācijām. Šajā sakarībā dažas delegācijas īpaši atzinīgi vērtētu ierosmes atbrīvot spēkā esošos ES tiesību aktus un administratīvās procedūras no visa liekā. Tika uzsvērta nepieciešamība saglabāt pēc iespējas mazāku administratīvo slogu un dot dalībvalstīm pietiekami daudz laika jauno tiesību aktu transponēšanai. Dalībvalstis arī atgādināja, cik svarīgi ir nelegislatīvi jautājumi nodokļu jomā. Tika atzinīgi novērtēta prezidentvalsts aktīvā un konstruktīvā loma ANO kontekstā.

---

⁸ Dok. ST 11151/24.

⁹ OV C, 2024/1804, 26.2.2024., 1.-4. lpp.

8. Attiecībā uz tiešajiem nodokļiem delegācijas pauda gandarījumu par darbu Padomē, it īpaši, ņemot vērā pieņemtos ES tiesību aktus un progresu starpvaldību darbā pašreizējā likumdošanas ciklā. Daudzas delegācijas norādīja uz milzīgo darba slodzi un IT pielāgojumiem, ko rada attiecīgo tiesību aktu īstenošana un piemērošana, it īpaši attiecībā uz nodokļu iestādēm. Tādēļ delegācijas uzsvēra, ka galvenā uzmanība jāpievērš pieņemto tiesību aktu īstenošanai. Dažas delegācijas norādīja, ka dod priekšroku tam, lai vispirms pabeigtu darbu pie pašreizējām nodokļu ierosmēm, un ierosināja vairāk iesaistīt dalībvalstis pirms jaunu nodokļu direktīvu sākšanas. Arī šajā kontekstā atzinīgi tiktu vērtētas darbības, kas vienkāršotu nodokļu pārvaldību un nodokļu saistību izpildi (nodokļu noteikumu atbrīvošana no visa liekā).
9. Attiecībā uz akcīzes nodokļiem daudzas delegācijas pauda nožēlu par to, ka vēl nav iesniegti vairāki gaidītie tiesību aktu priekšlikumi. Piemēram, vēl nav iesniegts jau izziņotais tiesību akta priekšlikums grozīt Direktīvu 2011/64/ES par tabakas izstrādājumiem piemērotā akcīzes nodokļa struktūru un likmēm, un vairākas dalībvalstis atkārtoti aicināja to iesniegt nākamajā sasaukumā¹⁰. Vairākas delegācijas arī atkārtoti uzsvēra, ka ir jāgroza Direktīva 92/83/EEK par to, kā saskaņojams akcīzes nodoklis spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem, un dažas delegācijas arī atkārtoti aicinājumu iesniegt priekšlikumu attiecībā uz 32. pantu Direktīvā 2020/262, ar ko nosaka akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu.
10. Attiecībā uz pievienotās vērtības nodokļiem daudzas delegācijas pauda vispārēju gandarījumu par notiekošo darbu, arī ņemot vērā Padomes 2020. gada secinājumus par taisnīgu un efektīvu nodokļu uzlikšanu atvēršanās laikā, par digitalizācijas radītajām problēmām nodokļu jomā un par labu nodokļu pārvaldību ES un ārpus tās. Dažas delegācijas atgādināja, ka ir vajadzīgi grozījumi PVN noteikumos tūrisma nozarē un attiecībā uz finanšu pakalpojumiem, un citas delegācijas pauda gandarījumu, ka paredzēts pārskatīt Regulu (ES) Nr. 904/2010 par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā.

---

¹⁰ Sk. arī Padomes secinājumus par tabakas izstrādājumiem piemērotā akcīzes nodokļa struktūru un likmēm (dok. ST 8483/20).

B. ES TIESĪBU AKTI NODOKĻU JOMĀ

1) Tiešie nodokļi

a) FASTER

11. Komisija 2023. gada 16. jūnijā nāca klajā ar priekšlikumu Padomes Direktīvai par ātrāku un drošāku atvieglojumu piemērošanu pārmērīgiem ieturējuma nodokļiem (*FASTER*)¹¹. Šim leģislatīvā akta priekšlikumam ir divkāršs galvenais mērķis: atbalstīt pareizu kapitāla tirgu savienības darbību, atvieglojot pārrobežu ieguldījumus, un nodrošināt taisnīgu nodokļu uzlikšanu, novēršot krāpšanu nodokļu jomā un ļaunprātīgu šīs jomas izmantošanu.
12. Pirmkārt, šā priekšlikuma mērķis ir visā ES ieviest efektīvākas (un saskaņotākas) procedūras attiecībā uz pārrobežu gadījumiem, kad tiek piemērots ieturējuma nodokļa atvieglojums, ko dalībvalstis iekasē no ienākumiem, kuri gūti, turot publiski tirgotus vērtspapīrus (dividendes par kapitāla vērtspapīriem un procenti par obligācijām). Pašlaik procedūras, kas ļauj ieguldītājiem, kas nav rezidenti, izmantot nodokļu nolīgumus vai iekšzemē spēkā esošos nodokļa atvieglojumus, bieži vien ir apgrūtinātas, dārgas un laikietilpīgas, jo dažādās dalībvalstīs tās ievērojami atšķiras gan pēc dokumentācijas, kas nodokļu maksātājiem jāiesniedz, lai saņemtu ieturējuma nodokļa atvieglojumu, gan pēc to digitalizācijas pakāpes.
13. Otrkārt, tikpat svarīgs aspekts ir priekšlikuma mērķis novērst dalībvalstu risku zaudēt ieņēmumus. Ieturējuma nodokļa atvieglojumu procedūras var radīt risku, ka notiks krāpšana nodokļu jomā un ļaunprātīga nodokļu izmantošana, par ko liecina vairāki atklāti gadījumi (piemēram, shēmas, kuru mērķis ir nepamatoti noteikt lielāku atmaksas summu nekā tā, uz ko ieguldītājam faktiski bija tiesības (*Cum/Cum*), vai gadījumi, kad par vienu un to pašu izmaksu tiek iesniegti vairāki atmaksas pieprasījumi (*Cum/Ex*). Krāpšanā nodokļu jomā var notikt tāpēc, ka nodokļu iestādēm trūkst precīzas informācijas, ka finanšu ķēdē ir zems pārredzamības līmenis un ka trūkst informācijas, ka pastāv finanšu shēmas saistībā ar pamatā esošo vērtspapīru.

---

¹¹ Dok. ST 10820/23 + ADD 1–5.

14. Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs ar savu atzinumu nāca klajā 2023. gada 8. augustā¹². Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja atzinumu par šo tiesību akta priekšlikumu sniedza 2023. gada 13. decembrī¹³. Eiropas Parlaments atzinumu sniedza 2024. gada 28. februārī¹⁴.
15. Šā tiesību akta priekšlikuma tehniskā analīze un diskusijas ar dalībvalstīm Nodokļu jautājumu darba grupas sanāksmēs parādīja, ka Komisijas ierosinātais sākotnējais teksts ir jāpielāgo, pirms to var iesniegt Padomei apstiprināšanai. Tāpēc Spānijas un Beļģijas prezidentūru laikā Komisijas priekšlikumā tika veikti vairāki grozījumi.
16. Jaunajai direktīvai būtu šādas galvenās iezīmes:
- i) divas paātrinātās procedūras, kas uzlabo esošās standarta ieturējuma nodokļa atvieglojumu vai atmaksas procedūras:
    - “atvieglojumu procedūra ienākumu izcelsmes vietā”, saskaņā ar kuru piemērojamo nodokļa likmi piemēro dividenžu vai procentu maksājuma datumā;
    - “ātrās atmaksas procedūra”, saskaņā ar kuru ieturējuma nodoklis sākotnēji tiek atskaitīts maksājuma datumā, bet pārmaksātā ieturējuma nodokļa atmaksa tiek apstiprināta īsā termiņā;
  - ii) vienota ES digitālā nodokļu rezidences apliecība, ko ieguldītājiem (nodokļu maksātājiem) liktu izmantot, lai gūtu labumu no šīm paātrinātajām procedūrām;
  - iii) finanšu starpnieku reģistrs un standartizēti finanšu starpnieku ziņošanas pienākumi. Reģistrācija nodrošinātu, ka tikai sertificēti finanšu starpnieki var pieteikties uz ieturējuma nodokļu atvieglojumu savu klientu vārdā, izmantojot paātrinātas procedūras. Standartizēta ziņošana saskaņotu galvenās atbilstības prasības šajā jomā visā Eiropas Savienībā un sniegtu nodokļu iestādēm informāciju, kas ir būtiska, lai pārbaudītu tiesības uz ieturējuma nodokļa atvieglojumu, izsekotu attiecīgos maksājumus un novērstu iespējams ļaunprātīgu nodokļu izmantošanu vai krāpšanu nodokļu jomā.

---

¹² OV C, C/2023/897, 13.11.2023.; dok. ST 12427/23.

¹³ OV C, C/2024/1580, 5.3.2024.; dok. ST 8961/24.

¹⁴ P9_TA(2024)0102.

17. Kā tika paziņots Nodokļu jautājumu darba grupas (augsta līmeņa) sanāsmē 2024. gada 7. februārī, prezidentvalsts Beļģija par prioritāti ir izvirzījusi darbu pie šā dosjē, lai panāktu vienošanos Padomē. Beļģijas prezidentūras laikā ir notikušas sešas Nodokļu jautājumu darba grupas sanāksmes (2024. gada 24. un 25. janvārī, 21. februārī, 15. martā, 16. aprīlī un 2. maijā (augsta līmeņa sanāksme)).
18. Padome (*Ecofin*) 14. maija sanāsmē panāca vispārēju pieeju par direktīvas projekta tekstu ¹⁵, lai pēc tam, kad būs notikusi vēlreizēja apspriešanās ar Eiropas Parlamentu un to būs izskatījuši juristi lingvisti, direktīvu varētu pieņemt.

b) Ļaunprātīga čaulas vienību izmantošana

19. Komisija 2021. gada 22. decembrī iesniedza priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko paredz noteikumus, lai novērstu čaulas vienību ļaunprātīgu izmantošanu nodokļu vajadzībām, un ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES (“*Unshell*” priekšlikums) ¹⁶.
20. Priekšlikuma mērķis ir nepieļaut, lai vienības bez minimāla satura apietu nodokļus un izvairītos no nodokļu maksāšanas, un veicināt pareizu iekšējā tirgus darbību. Priekšlikuma mērķis ir cīnīties pret ļaunprātīgu čaulas vienību izmantošanu nodokļu vajadzībām un nodrošināt, lai Eiropas Savienības pastkastītes uzņēmumi, kas neveic saimniecisko darbību vai veic minimālu saimniecisko darbību, nevarētu gūt labumu no nodokļu atvieglojumiem.
21. Priekšlikuma tehniskā analīze sākās 2022. gada pirmajā pusgadā, delegācijas rīkoja diskusijas, pamatojoties uz kompromisa tekstiem un informatīvajām piezīmēm, ko sagatavojušas konsekutīvās prezidentvalstis ¹⁷. Daži no visvairāk apspriestajiem jautājumiem bija: nodokļu sekas, saikne ar valsts tiesību aktiem ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas jomā, izslēgtās vienības, minimālais saturs, prezumpcijas atspēkošana un administratīvā sloga samazināšana, nodokļu rezidences apliecība un informācijas apmaiņa. ALDG deva norādījumus turpmākam darbam ar neatrisinātajiem jautājumiem. Principā vairākums delegāciju atbalstīja priekšlikuma mērķus, bet uzskatīja, ka, pirms vienošanās varētu būt iespējama, ir vajadzīgs ievērojams papildu tehniskais darbs.

---

¹⁵ Dok. ST 9925/24.

¹⁶ Dok. ST 15296/21.

¹⁷ Sk. iepriekšējo ziņojumu dokumentā ST 16411/23.

22. [Beļģijas prezidentūras laikā 2024. gada 11. jūnijā ALDG tika iepazīstināta ar iespējamu turpmāko rīcību. Būs vajadzīgas turpmākas diskusijas, lai rastu kompromisa risinājumus atlikušajiem jautājumiem.]

c) *Transfertcenu noteikšanas direktīva*

23. Komisija 2023. gada 12. septembrī iesniedza priekšlikumu Padomes Direktīvai par transfertcenu noteikšanu¹⁸, kuras galvenais mērķis ir ES tiesību aktos integrēt galvenos transfertcenu noteikšanas principus un noteikumus, par kuriem panākta vienošanās ESAO.

24. Komisijas leģislatīvā priekšlikuma mērķis ir vienkāršot nodokļu noteikumus, Eiropas Savienībā palielinot uzņēmumiem noteiktību nodokļu jomā, kas tādējādi samazina tiesvedības un dubultas nodokļu uzlikšanas risku un attiecīgās atbilstības nodrošināšanas izmaksas un tādējādi uzlabo vienotā tirgus konkurētspēju un efektivitāti¹⁹. Šis priekšlikums attiecas uz šādiem būtiskiem aspektiem:

- nesaistītu pušu darījuma principa iekļaušana Savienības tiesību aktos;
- galveno transfertcenu noteikšanas noteikumu saskaņošana;
- ESAO transfertcenu noteikšanas vadlīniju nozīmes un statusa precizēšana; un
- tādas iespējas radīšana, ka Savienībā var izveidot kopīgus saistošus noteikumus par konkrētiem transfertcenu noteikšanas jautājumiem ESAO transfertcenu noteikšanas vadlīnijās.

25. Pēc tam, kad Spānijas prezidentūras laikā 2023. gada 20. oktobrī bija notikušās pirmās vispārējās diskusijas par Komisijas priekšlikumu Padomes direktīvai par transfertcenu noteikšanu, prezidentvalsts Beļģija 2024. gada 12. janvārī, 27. februārī un 22. aprīlī ir sasaukusi trīs Nodokļu jautājumu darba grupas sanāksmes par šo tiesību akta priekšlikumu.

---

¹⁸ Dok. ST 12954/23 + ADD1.

¹⁹ Sk. Komisijas priekšlikuma paskaidrojuma rakstu dokumentā ST 12954/23.

26. Sākotnējās diskusijas par Komisijas priekšlikumu apliecināja, ka dalībvalstis kopumā atbalsta mērķus uzlabot juridisko noteiktību attiecībā uz nesaistītu pušu darījuma principa piemērošanu Eiropas Savienībā, kā arī attiecībā uz ESAO transfertcenu noteikšanas vadlīniju (turpmāk “ESAO TNV”) statusu un turpmāku vienotu minēto ESAO TNV interpretāciju, ko Komisija vēlas panākt ar šo priekšlikumu. Tomēr dalībvalstis izteica dažas vispārīgas bažas par transfertcenu noteikšanas noteikumu iekļaušanu direktīvā, kā Komisija to ir ierosinājusi. Dalībvalstis ir arī izteikušas nopietnas bažas par Komisijas priekšlikuma tekstā minēto risku, ka transfertcenu noteikšanas jomā, iespējams, tiks radīti dubultstandarti, kā arī risku, ka tiks zaudēta elastība, kas tām pašlaik ir dota sarunās par ESAO TNV un to piemērošanā.
27. Prezidentvalsts Beļģijas mērķis bija balstīties uz galvenajām delegāciju piezīmēm un komentāriem, un tā aicināja dalībvalstis apmainīties viedokļiem par šādiem galvenajiem tematiem:
- ESAO transfertcenu noteikšanas vadlīniju statuss;
  - jautājums, cik lielā mērā direktīvu varētu piemērot pārrobežu darījumiem attiecībā uz trešo valstu subjektiem un nodokļu iestādēm;
  - turpmāka Komisijas priekšlikuma saskaņošana ar ESAO Nodokļu paraugkonvenciju;
  - to noteikumu darbība, kas ir ierosināti par transfertcenu noteikšanu pastāvīgajām pārstāvniecībām un asociētajiem uzņēmumiem, tostarp iespējamā tālākā virzība attiecībā uz saistīto uzņēmumu definīciju;
  - iespējama to procesuālo noteikumu darbības joma, kuri attiecas uz transfertcenu noteikšanu un kurus varētu saskaņot ES līmenī, un to iespējamās priekšrocības;
  - iespēja dalībvalstīm izveidot diskusiju un koordinācijas platformu transfertcenu noteikšanas jautājumos.

28. Līdz šim diskusijas Nodokļu jautājumu darba grupā ir apliecinājušas to, ka dalībvalstis nevar atbalstīt Komisijas priekšlikumu Padomes Direktīvai par transfertcenām tās pašreizējā redakcijā. Tādēļ būs jāturpina darbs, lai sagatavotu pamatu iespējamam progresam.
29. Jāatzīmē, ka liels skaits dalībvalstu ir norādījušas, ka varētu būt lietderīgi izveidot “ES transfertcenu noteikšanas platformu” – jaunu “ieteikuma tiesību” forumu, tādu, kāds ir Kopējo transfertcenu noteikšanas forums (vai zināmā mērā tam līdzīgu). Šo diskusiju varētu turpināt, un, ja dalībvalstis vēlētos turpināt darbu pie šā jautājuma, galvenie diskusiju un lēmumu pieņemšanas aspekti, visbeidzot, būtu platformas sastāvs (dalība) un tās institucionālā struktūra, tās pilnvaras (darbības joma, ilgums, kompetence, nodevumi), tās pārvaldība (vadītāja amats (ievēlēts vai iecelts), balsošanas noteikumi un sekretariāta pakalpojumi), kā arī citi būtiski saturiski un/vai procesuāli aspekti (piemēram, publiska piekļuve dokumentiem).

d) Galvenā biroja nodokļu sistēmas direktīva

30. Komisija 2023. gada 12. septembrī iesniedza priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko izveido galvenā biroja nodokļu (*HOT*) sistēmu mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem ²⁰, kuras mērķis ir vienkāršot uzņēmumu ienākuma nodokļa saistību izpildi mikrouzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), kas nolemj Eiropas Savienībā darboties pāri robežām. Komisija būtībā ierosina, lai MVU, kuriem ir pastāvīga pārstāvniecība kādā citā (“uzņēmēj-”) dalībvalstī, [...] turpinātu piemērot nodokļu noteikumus, kas tiem ir zināmi (“piederības” dalībvalstī), un aprēķinātu un “piederības” dalībvalsts nodokļu iestādēm paziņotu, kāds ar nodokli aplikams rezultāts ir to pastāvīgajai pārstāvniecībai citā (“uzņēmēj-”) dalībvalstī. Paredzams, ka šī kārtība samazinās saistību izpildes izmaksas uzņēmumiem, veicinās MVU paplašināšanos pāri robežām un palīdzēs nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus MVU dalībai iekšējā tirgū.

---

²⁰ Dok. ST 12951/23 + ADD1–ADD5.

31. Pēc tam, kad Spānijas prezidentūras laikā 2023. gada 1. decembrī bija notikušas pirmās vispārējās diskusijas par Komisijas priekšlikumu, prezidentvalsts Beļģija sāka sīkāku izskatīšanu Nodokļu jautājumu darba grupas sanāsmēs 2024. gada 9. aprīlī (par priekšlikuma 2.–5. un 7.–10. pantu) un 2024. gada 29. maijā (par atlikušajiem pantiem, jo īpaši tiem, kas attiecas uz *HOT* sistēmas procesuālo pārvaldību, proti, 6. pantu un 11.–14. pantu). Komisija delegācijām iesniedza arī to konstatējumu kopsavilkumu, ar ko nāca klajā no vairākām dalībvalstīm sapulcētā neformālā ekspertu grupa, kura analizēja iespējamās administratīvās problēmas, kādas nodokļu iestādēm pastāv attiecībā uz šo priekšlikumu. Šo diskusiju mērķis bija gūt visaptverošu priekšstatu par priekšlikuma tehniskajiem jautājumiem un tā iespējamajām priekšrocībām.
32. Var atzīmēt, ka visas delegācijas atbalsta vispārējo mērķi– veicināt MVU veiktās pārrobežu darbības. Lai gan dažas dalībvalstis redz iespēju uz Komisijas priekšlikuma pamata turpināt tehniskas diskusijas, svarīgi ir atzīmēt, ka liels skaits delegāciju ir izteikušas nopietnas bažas par vairākiem Komisijas priekšlikuma aspektiem, piemēram, par administratīvām vai agresīvām nodokļu plānošanas problēmām, ko direktīva, kādu to ierosinājusi Komisija, var radīt nodokļu iestādēm, bažas par iespējamo ietekmi uz dalībvalstu nodokļu ieņēmumiem, riskiem, kas saistīti ar vietējo tirgu konkurētspēju (“pašmāju” MVU, kuri izvēlas nepaplašināties vai nevar paplašināties pāri robežām), kā arī vispārīgākus argumentus, kas saistīti ar valstu nodokļu sistēmām radīto slogu un ar nodokļu suverenitāti.
33. Vairākas dalībvalstis pieturējās pie uzskata, ka, pirms var panākt jebkādu tehnisku progresu, vajadzētu notikt vispārīgākām (ievirzes) diskusijām par šo dosjē. Tādējādi varētu turpināties darbs pie šā dosjē ar mērķi sagatavot augsta līmeņa diskusijas par politiskās izvēles iespējām, kādas būtu jāizdara attiecībā uz Komisijas priekšlikumu.

e) BEFIT direktīva

34. Komisija 2023. gada 12.septembrī iesniedza priekšlikumu Padomes Direktīvai “Uzņēmējdarbība Eiropā: ienākumu nodokļu sistēma (*BEFIT*)”²¹, kuras galvenais mērķis ir izstrādāt kopēju uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēmu lieliem starptautiskiem uzņēmumiem ES. Tā kā tika ierosināta *BEFIT* direktīva, Komisija atsauca priekšlikumus par kopējo (konsolidēto) uzņēmumu nodokļu bāzi (KKUINB/KKUINB), kuri Padomē kopš 2016. gada bija izskatīšanā un kuri tika apturēti globālo sarunu dēļ, kas bija paralēli sākušās attiecībā uz divu pīlāru reformu (saistībā ar G20/ESAO *BEPS* jomā izveidoto iekļaujošo satvaru).
35. Pēc tam, kad Spānijas prezidentūras laikā 2023. gada 29. septembrī Nodokļu jautājumu darba grupa tika [...] iepazīstināta ar šo tiesību akta priekšlikumu, prezidentvalsts Beļģija sāka padziļinātu tā analīzi Nodokļu jautājumu darba grupas sanāksmē 2024. gada 28. maijā, kurā tika rīkota detalizētāka diskusija par pirmajiem divdesmit Komisijas priekšlikuma pantiem, galvenokārt par iespēju vēl vairāk tos pieskaņot otrā pīlāra noteikumiem.
36. Diskusijās, kas līdz šim ir notikušas, dalībvalstis atbalstīja vispārējos mērķus vienkāršot uzņēmumu nodokļu noteikumus Eiropas Savienībā un samazināt administratīvo sodu uzņēmumiem un nodokļu iestādēm. Tomēr daudzkārt tika izteiktas bažas par to, vai direktīva, kādu to ir ierosinājusi Komisija, sekmīgi sasniegtu minētos mērķus. Konkrētāk, līdz šim ir izteiktas bažas par ierosinātās direktīvas darbību kopā ar valstu uzņēmumu ienākumu nodokļu noteikumiem, otrā pīlāra noteikumiem un spēkā esošajiem ES *acquis* nodokļu jomā (tādiem kā ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas pasākumiem un direktīvu par minimālo faktisko nodokļu uzlikšanu), kā arī bažas par provizorisko nodokļu rezultātu tvērumā esošajām grupām.

---

²¹ Dok. ST 12965/23 + ADD1–ADD3.

37. Ņemot vērā to, kādas bažas tika izteiktas, un to, ka dažas dalībvalstis aicināja arī uz politiskām diskusijām, Komisijas priekšlikuma tehnisko analīzi varētu turpināt ar mērķi sagatavot diskusijas par politisko izvēli, kas būtu jāizdara attiecībā uz šo Komisijas priekšlikumu.
38. Ņemot vērā šo pamatinformāciju, būs vajadzīgas turpmākas pārdomas un tehnisks darbs, lai noteiktu nākamos soļus, kas šajās sarunās nākamās prezidentūras laikā varētu nodrošināt progresu.

2) **Netiešie nodokļi**

a) PVN digitālajā laikmetā

39. Komisija 2022. gada 8. decembrī nāca klajā ar paketi “PVN noteikumi digitālajā laikmetā”, kurā ietverti trīs priekšlikumi:
- priekšlikums Padomes Direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz PVN noteikumiem digitālajā laikmetā ²²;
  - priekšlikums Padomes Regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 904/2010 attiecībā uz PVN administratīvās sadarbības pasākumiem, kas vajadzīgi digitālajam laikmetam ²³; un
  - priekšlikums Padomes Īstenošanas regulai, ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011 attiecībā uz informācijas prasībām konkrētiem PVN režīmiem ²⁴.
40. Paketei ir trīs mērķi. Pirmkārt, tajā ir paredzēts ar digitālās ziņošanas prasību ieviešanu modernizēt PVN ziņošanas pienākumus, pamatojoties uz elektronisko rēķinu sagatavošanu. Otrkārt, ar to ir plānots risināt platformu ekonomikas problēmas, atjauninot piemērojamos PVN noteikumus. Treškārt, tās mērķis ir novērst administratīvo slogu, virzoties uz vienotu PVN reģistrāciju.

---

²² Dok. ST 15841/22.

²³ Dok. ST 15842/22.

²⁴ Dok. ST 15843/22.

41. Eiropas datu aizsardzības uzraudzītājs 2023. gada 3. martā sniedza atzinumu par tiesību aktu paketi ²⁵. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 2023. gada 27. aprīlī sniedza atzinumu par tiesību akti paketi ²⁶. Eiropas Parlaments savu atzinumu pieņēma 2023. gada 22. novembra plenārsēdē ²⁷.
42. Komisija savu dokumentu paketi iesniedza darba grupas sanāksmē, kas notika Čehijas prezidentūras laikā, un prezidentvalsts Zviedrija sāka darbu pie paketes, tostarp pie kompromisa tekstiem par visiem trim priekšlikumu aspektiem, kurus delegācijas atzinīgi novērtēja kā stabilu pamatu turpmākam darbam.
43. Lai virzītu turpmāko darbu pie šā dosjē, Padome 2023. gada 16. jūnijā par priekšlikumiem rīkoja politikas debates, kuras ALDG bija sagatavojusi 2023. gada 1. jūnijā. Debatēs ministri kopumā pauda gandarījumu par Komisijas priekšlikumu vispārīgām nostādnēm un Zviedrijas prezidentūras laikā gūtajiem panākumiem. Daudzi ministri arī lūdza elastīgu pieeju attiecībā uz digitālajām iekšzemes ziņošanas sistēmām un attiecībā uz risinājumu piešķirt platformām lielāku nozīmi PVN iekasēšanā.

---

²⁵ Dok. ST 7071/23.

²⁶ Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu “PVN digitālajā laikmetā”, dok. ECO/606, <https://webapi2016.eesc.europa.eu/v1/documents/EESC-2022-06315-00-00-AC-TRA-EN.docx/content>.

²⁷ Eiropas Parlamenta 2023. gada 22. novembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz PVN noteikumiem digitālajā laikmetā, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0421_LV.pdf; Eiropas Parlamenta 2023. gada 22. novembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 904/2010 attiecībā uz PVN administratīvās sadarbības pasākumiem, kas vajadzīgi digitālajam laikmetam, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0422_LV.pdf.

44. Prezidentvalsts Spānija un prezidentvalsts Beļģija, pamatojoties uz Padomes norādēm, turpināja darbu:

- a) attiecībā uz digitālās ziņošanas prasībām un e-rēķiniem Komisijas priekšlikums tika papildināts ar valsts līmeņa regulējumu, kas nodrošina elektroniskajos rēķinos iekļauto datu kvalitāti, paredzot elastību minētās sistēmas iedarbināšanā. Dalībvalstīm tika dota arī iespēja patērētājus atbrīvot no datu ziņošanas. Termins ES iekšējās e-rēķinu un digitālo ziņošanas prasību (*DDR*) sistēmas ieviešanai tika atlikts uz divarpus gadiem (2030. gada jūlijs), jo tas nozīmēs būtiskus IT ieguldījumus. Tām dalībvalstīm, kurās jau ir ieviests uz darījumiem balstīts iekšzemes ziņošanas pienākums, tika dots papildu laiks, lai izpildītu noteikumus par iekšzemes e-rēķiniem un ziņošanu.
- b) attiecībā uz platformu ekonomikas noteikumiem tika pielāgota īstermiņa izmitināšanas vietas īres pakalpojuma definīcija, lai dalībvalstīm dotu iespēju valsts tiesību aktos ņemt vērā valstu īpatnības attiecībā uz nodokļu uzlikšanu izmitināšanas nozarē, jo ne visas dalībvalstis saskaras ar konkurences izkropļojumiem, kas pastāv starp platformām un viesnīcu nozari. Šajā sakarībā dalībvalstīm tika ieviesta iespēja nepieļaut domājamā pakalpojumu sniedzēja režīma piemērošanu maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU).
- c) attiecībā uz vienoto PVN reģistrāciju Padome nepaturēja visas jaunās iezīmes, ko bija ierosinājusi Komisija. Netika atbalstīts tas, lai “domājamā pakalpojumu sniedzēja” noteikums (kurā atbildība par PVN iekasēšanu tiek noteikta darījumu veicinātājām platformām, nevis pamatā esošajiem pakalpojumu sniedzējiem) tiktu plašāk attiecināts uz visām precēm, kas tiek piegādātas ar platformu starpniecību, kā arī uz savu preču nodošanu, un delegācijas nepiekrita izmaiņām peļņas daļas režīmā attiecībā uz mākslas darbiem un senlietām. Turklāt galvenokārt paredzamo izpildes problēmu dēļ delegācijas nepiekrita par obligātu noteikt vienas pieturas aģentūru importam. Alternatīvs risinājums, kas stimulē vienas pieturas aģentūras izmantošanu importam, ir jāapsver saistībā ar PVN aspektiem, kādi ir Savienības Muitas kodeksa reformā, kura pašlaik tiek apspriesta arī Padomē.

45. Beļģijas prezidentūras laikā ir notikušas piecas Nodokļu jautājumu darba grupas sanāksmes un viena ALDG sanāksme, lai gatavotos Padomes (*ECOFIN*) sanāksmei 2024. gada 14. maijā. Šajā sanāksmē viena no delegācijām nevarēja piekrist prezidentvalsts kompromisa tekstiem, kas iesniegti, lai panāktu vienošanos, jo bija iebildumi attiecībā uz priekšlikuma daļām, kas saistītas ar platformu ekonomiku.
46. *ECOFIN* padomes 21. jūnija sanāksmē vēl neizdevās gūt visu delegāciju atbalstu par pārskatīto kompromisa tekstu attiecībā uz grozījumu direktīvas projektu.

b) *Enerģijas nodokļu direktīvas (END) pārskatīšana*

47. Komisija 2021. gada 14. jūlijā iesniedza priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko pārkārto Savienības noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (pārstrādāta redakcija) ²⁸ (“END priekšlikums”).
48. END priekšlikums ir daļa no paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” ²⁹, kuras nolūks ir īstenot vērienīgos ES mērķus līdz 2030. gadam samazināt emisijas vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni un līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti. Minētā pakete ir tādu savstarpēji saistītu priekšlikumu kopums, kuri visi palīdz virzīties uz vienu mērķi – nodrošināt taisnīgu, konkurētspējīgu un zaļu pārkārtošanos līdz 2030. gadam un vēl tālākā perspektīvā.
49. END priekšlikuma mērķi ir šādi:
- a) Eiropas zaļā kursa kontekstā nodrošināt pielāgotu satvaru, kas palīdzētu sasniegt ES 2030. gada mērķrādītājus un līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti. Tas nozīmētu saskaņot nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai ar ES enerģētikas, vides un klimata politiku, tādējādi veicinot ES centienus samazināt emisijas;
  - b) nodrošināt satvaru, kas saglabā un uzlabo ES iekšējo tirgu, atjauninot energoproduktu tvērumu un likmju struktūru, kā arī racionalizējot to, kā dalībvalstis izmanto atbrīvojumus no nodokļiem un nodokļu samazinājumus; un
  - c) saglabāt spēju radīt ieņēmumus dalībvalstu budžetos.

---

²⁸ Dok. ST 10872/21.

²⁹ Dok. ST 10849/21.

50. Padome (*ECOFIN*) 2022. gada 17. jūnijā pieņēma zināšanai prezidentvalsts progresa ziņojumu par END priekšlikumu³⁰. Padome (*ECOFIN*) 2022. gada 6. decembrī rīkoja politikas debates³¹ par END priekšlikumu un sniedza politiskas norādes par turpmāko virzību. Kopumā ministri atbalstīja elastīgāku prezidentvalsts pieeju un lūdza rast risinājumus vēl izskatāmajiem jautājumiem. Ņemot vērā politiskās norādes, turpinājās tehniskā analīze.
51. Pamatojoties uz iepriekšējo prezidentvalstu panākto progresu, prezidentvalsts Beļģija turpināja darbu pie END pārskatīšanas. Šis dosjē tika analizēts Nodokļu jautājumu darba grupas 29. februāra, 13. marta un 25. aprīļa sanāksmēs. Turklāt ALDG 26. marta sanāksmē notika viedokļu apmaiņa. Prezidentvalsts trīsreiz ir sagatavojusi pilnīga kompromisa tekstus un ir iesniegusi arī daļējus kompromisa tekstus, kuros ietverta iespējama dažu pantu alternatīvā redakcija.
52. Tika analizēti neatrisinātie jautājumi, un uzmanība tika pievērsta šādiem jautājumiem: nodokļu uzlikšana energoproduktiem un elektroenerģijai, ko izmanto aviācijas un jūrniecības nozarēs, minimālās nodokļa likmes indeksācija, ārkārtas apturēšanas sistēma ārkārtēja enerģijas cenu pieauguma gadījumā, biomasas. Delegācijas dažus jautājumus sāka izskatīt vēlreiz, piemēram, nodokļu uzlikšanu jauktiem produktiem, komerciālas un nekomerciālas par propelentiem izmantotu energoproduktu izmantošanas nošķiršana un nodokļu uzlikšanu atkritumiem. Pēc delegāciju lūguma prezidentvalsts kompromisa tekstā bija ietverti pagarināti pārejas periodi un iespēja dalībvalstīm paredzēt pilnīgus vai daļējus izņēmumus konkrētām nozarēm un pakalpojumiem. Prezidentvalsts uzskata, ka ar jaunāko kompromisa tekstu tā ir darījusi visu iespējamo, lai rastu delikātu līdzsvaru starp atšķirīgajiem viedokļiem un kļiedētu atlikušās bažas. Tas, ka pēc dažu delegāciju lūguma vēl tiktu veikti grozījumi, būtu samazinājis dažu citu delegāciju atbalstu.

---

³⁰ Dok. ST 9874/22.

³¹ Dok. ST 14736/22.

53. Tādēļ prezidentvalsts aicināja delegācijas izskatīt kompromisa tekstu kā paketi un izrādīt elastību. Prezidentvalsts ierosināja: ja delegācijas kompromisa tekstu būs uztvērušas labvēlīgi, tā rīkotu papildu sanākumi, lai tekstu sīkāk pielāgotu, pirms tas nonāk augstākā politiskā līmenī. Tomēr, pamatojoties uz Nodokļu jautājumu darba grupas aprīļa sanāksmē notikušajām diskusijām, prezidentvalsts atzīmēja, ka joprojām pastāv būtiskas atšķirības starp delegāciju nostājām un ka delegācijas prezidentvalsts kompromisa teksts netika uztverts labvēlīgi.
54. Prezidentvalstij izdevās panākt ievērojamu progresu, taču ir jāturpina darbs, lai panāktu kompromisa tekstu, kas būtu pieņemams visām delegācijām.

3) **Administratīvā sadarbība nodokļu jomā**

a) Automātiska nodokļu jomā relevantas informācijas apmaiņa ar jurisdikcijām, kas nav Eiropas Savienībā

55. Prezidentvalsts Beļģija turpināja darbu pie personas datu aizsardzības noteikumu (jo īpaši VDAR) piemērošanas automātiskai informācijas apmaiņai (turpmāk "AEOP") ar trešo valstu jurisdikcijām. Šis darbs balstījās uz diskusijām, kas par šiem jautājumiem ir notikušas iepriekšējās prezidentūras laikā³².
56. Kaut arī šie jautājumi ir dalībvalstu kompetencē, šajā posmā šķiet lietderīgi turpināt koordinētu darbu šajā jomā. Tāpēc paredzams, ka šie jautājumi pēc vajadzības tiks regulāri izskatīti Nodokļu jautājumu darba grupā.

---

³² Sk. dok. 10710/23, 31.–32. punktu, dok. ST 15506/22, 46.–48. punktu; dok. ST 9970/21, 81.–82. punktu; dok. ST 14651/21, 50.–59. punktu.

b) ES nolīgumi ar Andoru, Lihtenšteinu, Monako, Sanmarīno un Šveici

57. Pēc attiecīgajām, 2023. gadā sāktajām diskusijām Nodokļu jautājumu darba grupā (augsta līmeņa darba grupā)³³, Komisija 2024. gada 17. janvārī iesniedza Padomei ieteikumu Padomes Lēmumam pilnvarot Komisiju sākt sarunas par grozījumiem piecos nolīgumos par automātisku finanšu konta informācijas apmaiņu, lai uzlabotu starptautisko nodokļu saistību izpildi starp Eiropas Savienību un attiecīgi Šveices Konfederāciju, Lihtenšteinas Firstisti, Andoras Firstisti, Monako Firstisti un Sanmarīno Republiku³⁴.
58. Mērķis par šo piecu nolīgumu grozīšanu paredzētajās sarunās ir šāds:
- a) nodrošināt, lai automātiskā finanšu konta informācijas apmaiņa starp ES dalībvalstīm un piecām trešām valstīm saskaņā ar pieciem attiecīgajiem ES nolīgumiem būtu saskaņota ar ESAO izstrādāto atjaunināto Kopējo ziņošanas standartu (KZS) no 2026. gada 1. janvāra, un turpinātos saskaņā ar nolīgumiem; atjaunināto KZS īstenošana ES būtu iekļauta Direktīvā 2023/2226 (DAC8);
- b) attiecīgā gadījumā juridiskās atsauces uz Direktīvu 95/46/EK atjaunināt ar atsaucēm uz Regulu (ES) 2016/679 (VDAR).

---

³³ Dok. ST 16411/23, 17. –18. lpp.

³⁴ ST 5598/24 + ADD 1.

59. Pēc Nodokļu jautājumu darba grupas (augsta līmeņa) sanāksmes 2024. gada 7. februārī un Nodokļu jautājumu darba grupas (tiešie nodokļi) sanāksmes 2024. gada 7. martā, kā arī sekojošajām apspriedēm visas delegācijas varēja atbalstīt Padomes lēmuma projekta kompromisa tekstu un sarunu norāžu kompromisa tekstu. Padomē notikušo apspriežu rezultātā gan Padomes lēmums, gan sarunu norādes tika grozītas salīdzinājumā ar Komisijas ieteikumu. Pirmkārt, Padomes lēmumā tagad ir skaidri noteikts: 1) ir pievienots materiālais juridiskais pamats (LESD 115. pants), lai tas atbilstu attiecīgajai ES Tiesas judikatūrai; 2) sarunu norādes atkarībā no sarunu gaitas vajadzības gadījumā tiek pārskatītas un pilnveidotas; 3) sarunas risina, cieši konsultējoties ar Padomes Nodokļu jautājumu darba grupu, kura tiek iecelta par īpašo komiteju LESD 218. panta 4. punkta nozīmē; 4) Komisija regulāri ziņo īpašajai komitejai un regulāri ar to konsultējas. Kad vien Padome lūdz, Komisija Padomei ziņo, tostarp rakstiski, par sarunu gaitu un iznākumu. Otrkārt, sarunu norādēs ir dota atsauce uz grozījumu Nolīgumā ar Šveici attiecībā uz palīdzību tiešo un netiešo nodokļu iekasēšanā.
60. Padome 2024. gada 21. maijā pieņēma Padomes Lēmumu, ar ko pilnvaro sākt sarunas par grozījumu Nolīgumos par automātisku finanšu konta informācijas apmaiņu nolūkā uzlabot nodokļu saistību izpildi starptautiskā līmenī starp Eiropas Savienību un attiecīgi Šveices Konfederāciju, Lihtenšteinas Firstisti, Andoras Firstisti, Monako Firstisti un Sanmarīno Republiku ³⁵, un vienojās par sarunu norādēm ³⁶.

---

³⁵ Dok. ST 9543/24, ST 9245/24.

³⁶ Dok. ST 9245/24 ADD 1.

c) Nolīgums starp Eiropas Savienību un Norvēģijas Karalisti par administratīvo sadarbību, krāpšanas apkarošanu un prasījumu piedziņu PVN jomā

61. Komisija 2023. gada oktobrī informēja delegācijas par sarunām ar Norvēģijas iestādēm, kuru mērķis ir grozīt nolīgumu par administratīvo sadarbību, krāpšanas apkarošanu un prasījumu piedziņu PVN jomā, un Komisija ar tām apspriedās par nolīguma grozījumu projektu.
62. Tā kā lielākā daļa delegāciju grozījumu projektam varēja piekrist, prezidentvalsts secināja, ka nākamais solis ir sagaidīt Komisijas priekšlikumus par nolīguma parakstīšanu un noslēgšanu saskaņā ar LESD 218. pantu.
63. 2023. gada 24. novembrī Komisija nāca klajā ar priekšlikumiem . Pēc rakstiskas apspriešanās delegācijas neizvirzīja nekādus iebildumus, Padome 2024. gada 20. februārī pieņēma Padomes lēmumu par nolīguma parakstīšanu, un 28. februārī tas tika publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*.
64. Eiropas Parlaments 2024. gada 10. aprīlī sniedza atzinumu par nolīguma noslēgšanu, dodot Padome iespēju nolīgumu noslēgt.

d) Programma "Fiscalis" sadarbībai nodokļu uzlikšanas jomā

65. Programmas "*Fiscalis*" mērķis ir atbalstīt nodokļu iestādes, lai uzlabotu iekšējā tirgus darbību, veicinātu konkurētspēju, apkarotu krāpšanu nodokļu jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu un uzlabotu nodokļu iekasēšanu. 2024. gada jūnijā Komisija informēja ALDG par "*Fiscalis*" programmas 2023. gada progresa ziņojumu ³⁷.

---

³⁷ Dok. ST 9294/24.

C. NODOKĻU POLITIKAS KOORDINĀCIJA (neleģislatīvi jautājumi)

Nodokļu politikas koordinācijas jomā (uz ko neattiecas ES tiesību akti nodokļu jomā) ir veikts nozīmīgs darbs, kā izklāstīts turpmāk.

1) Rīcības kodeksa jautājumu grupa (uzņēmējdarbības nodokļi)

66. Rīcības kodeksa jautājumu grupa (*COCG*) tikās 2024. gada 7. februārī un 10. jūnijā, un apakšgrupas sanāksmes notika 2024. gada 19. janvārī, 1. martā, 24. aprīlī un 23. maijā.
67. Divreiz gadā pārskatīto ES sarakstu ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas, Padome apstiprināja 2024. gada 20. februārī, un *Oficiālajā Vēstnesī* tas tika publicēts 2024. gada 26. februārī³⁸.
68. Plašāks ziņojums ir atrodams Rīcības kodeksa jautājumu grupas īpašajā pusgada ziņojumā³⁹.

2) ANO Rezolūcija par iekļaujošas un efektīvas starptautiskās sadarbības veicināšanu nodokļu jomā Apvienoto Nāciju Organizācijā

69. ANO Ģenerālā asambleja 2022. gada 30. decembrī oficiāli pieņēma rezolūciju par iekļaujošas un efektīvas starptautiskās sadarbības veicināšanu nodokļu jomā (Rezolūcija 77/244). Ar rezolūciju ANO locekļi lūdza ANO ģenerāļsekretāru (ANO ĢS) sagatavot ziņojumu (ko Ģenerālā asambleja 2023. gada septembrī apsprieda savā 78. sesijā), lai analizētu visus attiecīgos starptautiskos juridiskos instrumentus, citus dokumentus un ieteikumus, kas attiecas uz starptautisko sadarbību nodokļu jomā, pilnībā ņemot vērā spēkā esošās starptautiskās un daudzpusējās norunas. Šajā nolūkā ģenerāļsekretārs 2023. gada februārī sāka sabiedrisku apspriešanu.

---

³⁸ OV C, 2024/1804, 26.2.2024., 1.-4. lpp.

³⁹ Dok. ST 11151/24.

70. Pēc Nodokļu padomnieku/atašeju sanāksmes 2023. gada 8. martā dalībvalstis izteica atbalstu tam, ka Eiropas Savienība un dalībvalstis, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, iesniedz komentārus. Saņēmusi šo atbalstu, ALDG 2023. gada 15. martā, izmantojot neformālu klusēšanas procedūru, izplatīja un apstiprināja komentāru projektu. Pēc tam komentārus parakstīja ALDG priekšsēdētājs, un ES un Zviedrijas delegācijas to kopīgi iesniedza ANO sekretariātam ⁴⁰.
71. ALDG 2023. gada 25. aprīlī notikušajās diskusijās delegācijas izteica savu atbalstu tam, ka Eiropas Savienības dalībvalstis attiecīgā gadījumā koordinē tādas nostājas par starptautisko sadarbību nodokļu jomā, kuras paredzēts izteikt ANO, vienlaikus izvairoties no dubulta darba. ALDG tika pilnvarota turpināt pārraudzīt norises.
72. ANO ĢS ziņojums par iekļaujošas un efektīvas starptautiskās sadarbības veicināšanu nodokļu jomā tika publicēts 2023. gada 8. augustā ⁴¹. Ziņojumā ir analizēta pašreizējā kārtība starptautiskajā sadarbībā nodokļu jomā un pētītas dažādas iespējas, kā uzlabot starptautisko sadarbību nodokļu jomā, īpašu uzmanību pievēršot iekļautībai.
73. Nodokļu padomnieki/atašeji 2023. gada 15. septembra sanāsmē izskatīja projektu Nostājai ES un tās dalībvalstu vārdā par sadarbību nodokļu jomā Apvienoto Nāciju Organizācijā, kurā tika atspoguļoti ziņojuma secinājumi. Padome nostāju apstiprināja 2023. gada 28. septembrī ⁴².
74. ANO Otrā komiteja 2023. gada 22. novembrī ar balsu vairākumu pieņēma pārskatītu Āfrikas grupas iesniegtās rezolūcijas projektu “Veicināt iekļaujošu un efektīvu sadarbību nodokļu jomā Apvienoto Nāciju Organizācijā” (A/C.2/78/L.18/Rev.1). Rezolūcijā bija izraudzīta ANO ĢS ziņojumā minētā 2. izvēles iespēja, ar ko tiek nolemts *inter alia* izveidot dalībvalstu vadītu, atklāta sastāva *Ad hoc* starpvaldību komiteju, lai izstrādātu pilnvaras Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējai konvencijai par starptautisko sadarbību nodokļu jomā

---

⁴⁰ Dok. ST 7564/23.

⁴¹ <https://financing.desa.un.org/document/promotion-inclusive-and-effective-international-tax-cooperation-united-nations-a78235>

⁴² Dok. ST 12967/23.

75. ALDG 2023. gada 23. novembra sanāksmē prezidentvalsts un Komisija ziņoja par progresu sarunās Ģenerālās asamblejas otrās komitejas septiņdesmit astotajā sesijā. Pēc ANO Otrās komitejas ieteikuma 2023. gada 22. decembrī, ANO Ģenerālā asambleja ar balsu vairākumu pieņēma Rezolūciju 78/230 “Veicināt iekļaujošu un efektīvu sadarbību nodokļu jomā Apvienoto Nāciju Organizācijā”.
76. Nodokļu jautājumu darba grupas 2024. gada 26. janvāra sanāksmē delegācijas rīkoja sākotnēju viedokļu apmaiņu par to, kāda ir ES un tās dalībvalstu nozīme [...] darbā, kas ar ANO Ģenerālās asamblejas Rezolūciju 78/230 tika sākts pie iekļaujošas un efektīvas starptautiskās sadarbības veicināšanas nodokļu jomā Apvienoto Nāciju Organizācijā.
77. Prezidentvalsts Beļģija 7. februāra sanāksmē ALDG sniedza jaunāko informāciju par pašreizējo stāvokli darbā, kas norit Apvienoto Nāciju Organizācijā, un delegācijas diskutēja par iespējamu kopējo (Savienības un dalībvalstu) nostāju gaidāmajā *Ad hoc* komitejas darbā. Delegācijas šajā sanāksmē vienojās par trim kopīgiem vēstījumiem, kas būs vispārēji vadošie principi konstruktīvam darbam pirmajā organizatoriskajā sesijā Ņujorkā no 20. līdz 22. februārim.
78. Pēc minētās sesijas un pēc *Ad hoc* komitejas priekšsēdētāja lūguma līdz 15. martam sniegt rakstiskus komentārus par pilnvaru projektu prezidentvalsts 11. martā sarīkoja Nodokļu atašeju sanāksmi, lai apspriestu un izstrādātu stratēģiju, gatavojoties gaidāmajām sarunām. Pamatojoties uz delegāciju iesūtītajām atsauksmēm, prezidentvalsts ir sagatavojusi ievadteksta projektu, kurā ir izklāstīti principi un rīkkopa ar iespējamiem tematiem, kas paredzēti kā norādes komentāriem, kuri iesniedzami ANO Sekretariātam. Pēc tam vairākas dalībvalstis šo ievadtekstu izmantoja saviem rakstiskajiem komentāriem, un dažas dalībvalstis ir iesniegušas priekšlikumus pēc būtības to iespējamai iekļaušanai pilnvaru projektā.

79. ALDG 2024. gada 26. marta sanāksmē delegācijas uzdeva Nodokļu atašei turpināt diskusijas par iespējamu kopējo (ES un dalībvalstu) nostāju pirms *Ad hoc* komitejas pirmās darba sesijas Ņujorkā no 2024. gada 26. aprīļa līdz 8. maijam.
80. Nodokļu atašei 2024. gada 12. aprīlī, pamatojoties uz prezidentvalsts priekšlikumu, izskatīja projektu nostājai, kas Eiropas Savienības un tās dalībvalstu vārdā ir spēkā pirmajā *Ad hoc* komitejas darba sesijā (Ņujorka, 2024. gada 26. aprīlis –8. maijs).
81. Padome 2024. gada 25. aprīlī apstiprināja [...] nostāju, kas Eiropas Savienības un tās dalībvalstu vārdā ir spēkā pirmajā *Ad hoc* komitejas darba sesijā.⁴³
82. Pirmās *Ad hoc* komitejas darba sesijas atklāšanas laikā 2024. gada 26. aprīlī nostāju, par ko bija panākta vienošanās, ES un tās dalībvalstu vārdā iesniedza ES delegācija Apvienoto Nāciju Organizācijā un ES dalībvalstu vārdā – Beļģija kā tā dalībvalsts, kas ir Padomes prezidentvalsts. Kopējo nostāju atbalstīja un papildināja citas dalībvalstis, kas piedalījās sesijā. Sesijas laikā prezidentvalsts Beļģija, ES delegācijas un Komisijas dienesti cieši sadarbojās, lai rīkotu regulāras ES informācijas apmaiņas un koordinācijas sanāksmes. No galvaspilsētām varēja arī virtuāli piedalīties delegācijas un nodokļu padomnieki/atašei, kas strādā Briselē. Šīs sanāksmes tika pārmaiņus rīkotas ar ANO reģionālās *WEOG* grupas sanāksmēm, un pēc tām visas ES dalībvalstis bija saņēmušas aktuālāko informāciju par nesekmīgajām diskusijām. Kā tika apspriests uz vietas, notika arī informatīvi pasākumi trešām valstīm, kā arī sanāksmes ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, piemēram, pilsoniskās sabiedrības organizācijām.
83. ALDG 2024. gada 11. jūnijā tika informēta par *Ad hoc* komitejas rezultātiem un turpmāko virzību ANO sarunās. Prezidentvalsts šajā sakarībā ir informējusi jūnija Eiropadomi.

---

⁴³ Dok. ST 9129/24 REV 1.

3) Krievijas agresija pret Ukrainu

84. Ņemot vērā Krievijas agresiju pret Ukrainu, kurā piedalās Baltkrievija, Nodokļu jautājumu darba grupa izskatīja vairākus pasākumus, ko dalībvalstis, izmantojot nodokļu sadarbības instrumentus, varētu īstenot, lai atbalstītu ES ierobežojošo pasākumu īstenošanu (attiecībā uz Krieviju un Baltkrieviju) un novērstu to apiešanu.
85. Pirmkārt, dalībvalstis vienojās, ka ir jāpārtrauc jebkāda informācijas apmaiņa nodokļu jomā ar Krievijas Federāciju un Baltkrieviju. Otrkārt, ES dalībvalstis izskatīja vairākus pasākumus, kuru mērķis ir veicināt administratīvās sadarbības un citu instrumentu izmantošanu nodokļu jomā saistībā ar ierobežojošo pasākumu izpildi.
86. Šajā sakarībā Nodokļu jautājumu darba grupa turpinās izskatīt turpmākās norises saistībā ar šiem pasākumiem, tostarp darbu, kas notiek pagaidu platformā, ko Komisija 2022. gada 3. jūnijā izveidoja kā darba grupas “*Freeze and Seize*” apakšgrupu nodokļu piedziņas jautājumos.
87. ALDG 2024. gada 11. novembra jūnija delegācijas iepazīnās ar aktuālāko informāciju, ko Komisija sniedza par šīs apakšgrupas darbu.

4) Starptautiskas norises

88. ALDG tika regulāri informēta par attiecīgajām starptautiskajām norisēm nodokļu politikas jomā. Konkrētāk, delegācijas tika regulāri informētas par notiekošo darbu un pašreizējo stāvokli saistībā ar ESAO/G20 *BEPS* jomā izveidoto iekļaujošo satvaru, kā arī par nodokļu politikas aspektiem, kas aplūkoti G20 finanšu ministru un centrālo banku vadītāju sanāksmēs. Delegācijas tika informētas arī par tematiem, kas tika apspriesti G20 Starptautiskajā nodokļu simpozijā, kas 2024. gada 21.–23. maijā notika Brazīlijā.

89. Augsta līmeņa darba grupas sanāksmēs delegācijām tika regulāri darīti zināmi jautājumi, kas saistīti ar ASV Likumu par ārvalstu kontu nodokļu pienākumu izpildi (*FATCA*). Kas attiecas uz tā dēvēto “nejaušo amerikāņu” jautājumu, ASV Iekšējo ieņēmumu dienests 2022. gada beigās nāca klajā ar paziņojumu, ar ko uz laiku tiek vājināta to noteikumu stingrība, ar kuriem nosaka neatbilstību, ja 2022., 2023. un 2024. gadā nav NMIN. 2023. gada janvārī par šo notikumu tika informēta ALDG. ALDG dalībnieki 2023. gada aprīlī uzsvēra, ka ir vajadzīgs pastāvīgs un plašāks risinājums, lai nepieļautu, ka ES finanšu iestādes tiek uzskatītas par neatbilstošām NMIN trūkuma dēļ gadījumos, kad finanšu iestādēm nav iespējams saņemt NMIN. ALDG 2023. gada jūlija sanāksmē delegācijas nāca klajā ar ierosinājumu nosūtīt vēstuli ASV, mudinot ASV, cik vien iespējams drīz, nodrošināt pastāvīgāku risinājumu ar plašāku darbības jomu. Tādēļ 2023. gada septembrī Augsta līmeņa darba grupas vārdā tika nosūtīta vēstule ASV. ALDG 2024. gada martā tika informēta par jaunākajām norisēm saistībā ar *FATCA*. ALDG 2024. gada jūnijā tika informēta par konstruktīvo sanākumi, kurā 2024. gada 22. maijā tikās prezidentvalsts Beļģija un ASV Finanšu ministrija.

5) **Nodokļi jomās, kas nav saistītas ar nodokļiem (TINTA)**

90. ALDG 2013. gada 19. novembrī vienojās, ka uz nodokļu noteikumiem, kas ir iekļauti ar nodokļiem nesaistītos dosjē un kas rada jebkādas izmaiņas dalībvalstu nodokļu tiesību aktos vai administratīvajā praksē vai kam ir cita veida ietekme uz nodokļu noteikšanu, būtu jāattiecinā “neoficiālā brīdināšanas mehānisms” darbības joma. Sistemātiskā pieeja, kurā ar Ģenerālsekretariāta palīdzību nodokļu ekspertu uzmanība tiek vērsta uz šiem gadījumiem, turpināja nodrošināt, lai dalībvalstis laikus tiktu brīdinātas, tostarp par nolīgumu sarunām starp ES un trešām valstīm. Pie jautājumiem, ko pārrauga ALDG, pieder arī Padomes secinājumi par sieviešu ekonomisko iespēju un finansiālās neatkarības nodrošināšanu kā virzību uz patiesu dzimumu līdztiesību, Padomes secinājumi par ES diplomātiju, ar ko veicina zaļo pārkārtošanos un atbalsta globālo saistību īstenošanu, darbs, kas norit pie iespējamā kopīgā Padomes un Komisijas paziņojuma par kopīgo ES un Apvienotās Karalistes politisko deklarāciju par kaitējošu nodokļu režīmu apkarošanu un Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas pakete.

6) Citi jautājumi

91. Neformālā ALDG sanāksmē notika arī diskusijas par nodokļu aspektiem ES vienotajā filantropijas tirgū, kā arī par nodokļu jautājumiem, kas saistīti ar pārrobežu tāldarbu un/vai darbu no tālienes, konkrētāk, par nodokļu noteikšanu algām ar un pastāvīgo pārstāvniecību klātbūtni šādās situācijās.
-